

◀ A pokračujeme aj v slovensko-českom *súrečnenstve*, ako sa nedávno trefne preriekli v Slovenskom rozhlasе (...); pokúsili sme sa ho naplniť zaujímavými textami, ktoré rozohrávajú našu vzájomnosť rôznymi spôsobmi.

S. Chrobáková **REPAR**
EDITORIÁL

◀ Ako teda pozerám na svoj výber, poézia je skôr na to, aby človeka (autora, čitateľa) zbavovala tiarch, než aby mu nejaké pridávala. U nás sa možno viac nosí „farchavá“

poézia, ktorá necháva ťažké ťažkým – no zľahčí ho, na to treba hádam ešte viac sily a kumštu! Ako sa tu už pár storočí mosú rime a hlbocíme, skoro by sme zabudli, že máme texty, ktoré nás vedia vysloviť jasne, rázne i krásne. V. Mikula **MOJICH 10**

◀ Ide o vzťah nepriamej úmernosti: čím menej je Hviezdoslav čítaný, tým väčšie je uznanie verejnosti. Zároveň platí, že čím väčšie je uznanie verejnosti, tým menej je Hviezdoslav čítaný. Akoby sme našli konečné riešenie „hviezdoslavovskej otázky“.
J. Kapičiak **◀ 21 ▷**

◀ Azda najzjavnejší rozdiel medzi oboma hrdinami je v tom, že povestný Buratinov nos má stabilnú dĺžku. V Collodiho rozprávke sa dĺžka Pinnocchiovho nosa mení, čím názorne demonštruje rozsah lži, ktorej sa jeho vlastník dopustil. Alexej Tolstoj zrejme nie náhodou oslobodil svojho hrdinu od takého zreteľného kritéria pravdivosti. Základom stalinovej kultúry, v ktorej sa zrodil Buratino, bolo úsilie skryť svoj fundamentálny klam (...).
D. Gorin **◀ GORA**

◀ z popola pozorujem / ako si ma podmaňujú / nehasnúce plamene
D. Pastirčák **V ZÁBERE**

◀ prepáč mi chlapče / nezaujímam tvoja vojna / a viem že stojím / na hlinených nohách (...)
D. Stano **POÉZIÁ**

◀ V priebehu rozlúčky s náhle zosnulým excentrikom striedavo znela swingová a jazzová hudba. Viliam, hoci sa nezaraďoval ku znalcom, jasne rozoznal klavírnu bravúru Oscara Petersona i trúbku Milesa Davisa, ktorá mu prenikala až pod kožu. A pri spúšťaní rakvy do traťáka krematória zaznel Armstrongov chrpák o nádherom svete, ktorý už Vladan i tak opustil.

J. Špaček **PRÓZA**

SYMPOSIUM

• A ťak vo mne narastala obava. Ak totiž podobné okrúhle stoly možno vnímať ako istú analógiu k tomu, ako sa stávať človekom pomocou dialógu medzi civilizáciami, potom máme pred sebou ešte poriadne dlhú cestu. A. H. Khan
• Pýta sa opačne ako my, skôr ho zaujíma život myši, aby sa niečo dozvedel o svojom vlastnom. Prežitá situácia sa tak opäť vďaka zmene optiky stáva lekciami a následne literatúrou; je to *chrea*, žitý príbeh odohrávajúci sa priamo pred

našími očami, a zároveň vtip. Je to schopnosť neustrnúť, napríklad aj v jednej interpretácii konkrétnej udalosti, čo je predpokladom kritického myslenia.
L. Kladeková

◀ NKETA

• Aj v histórii akoby svet išiel po sínusoide: vznik, rozpad, vznik, rozpad. Prvá krutá deštrukcia zasiahla vari všetkých, druhé rozdelenie – netrúfam si určiť percento spokojných. Napriek tomu sme stále spolu, lebo krajina – lúky a hory, ale ani mestá a miesta sa preniesť nedajú.

G. Rakúsová

• České preklady svetovej poézie a prózy však znamenajú ešte viac. Naučili ma vnímať modernú literatúru.

P. Zajac

• Načrtávanie obrazu poézie Laca Novomeského nešlo bez orientácie v českej avantgarde, skicovanie tvorby Ivana Laučíka bez pripomenutia českého literárneho, najmä básnického prekladu, atď.

J. Zambor

• Prvá časť otázky znie ako začiatok možnej odpovede, lebo hodnotu vzájomných česko-slovenských literárnych vzťahov podľa mňa vyjadruje už ich životnosť.

M. Hatala

• Ze zkušenosti víme, že ve vztahu, který funguje a který je živý, nemusí být řada věcí vůbec vyslovena. Jsou jaksi automatické, dialog a porozumění je možné i tehdy, když oba partneři mlčí. To je podstatou vzájemného ne spolužití, ale spolubytí.

O. Sládek

◀ TĚM

• Očistná (teda represívne založená regulačná a selektívna) funkcia sebakritiky sa však neuskutočňovala len v takomto rituáli explicitného a – voči postihnutým – zvonka vedeného označenia a vylúčenia. Vyššie som spomenul operáciu, ktorú Judith Butler/ová označuje pojmom *forklúzia*. Súvisí s procesom implicitnej cenzúry.

R. Bílik

• Perspektíva *new censorship* má odkryť neformálnu cenzúru – ekonomické tlaky, výchovu, selekciu pri akvizícii kníh do verejných knižníc, má ponúknuť vnímanie jej „evolúcie“, vývoja od násilných k subtilným (a možno účinnejším) metódam ovplyvňovania a disciplinovania.

I. Kollárová

◀ Mimochodom, chápem ľudí, ktorí visia na špagátiku nad priepasťou – a je jedno, či z existenčných alebo existenciálnych dôvodov. Túžia po istote, nádeji. Tú im poskytuje viera a ideológia. Des a hrôzu šíria ľudia, ktorí tento prirodzený ľudský sklon zneužívajú. Sú to zločinci.

F. Gál **BESED**

◀ KYVDLO

• Chci se znovu ocitát v „mezichvílích“, v okamžicích na pomezích jistoty a nejistoty, pochopení a nechápavosti? Mám odvahu balancovať na rozhraní, v záblesku, zachvění se za i před danou chvílí?

I. Málková

• Žiadalo by sa povedať, že ide o motív neuchopiteľnej prítomnosti, nepostihnuteľnosti, miznúcej, prchajúcej, rozplývajúcej sa reality prítomnej chvíle, prípadne prítomnosti toho druhého (napr. „je“), aj keby to asi nebolo celkom presné (...).

Z. Rédey

◀ Práca B. Mihalkoviča, zostavovateľa a prekladateľa súboru esejí a článkov M. Prousta, má vo vzťahu k slovenskému recipientovi iniciačný charakter.

M. Kendra **KRITIK**

◀ Orel v čiernostříbrném fotozáznamu vypadá jako velkolepá třpytící se fontána, u níž je obtížné rozlišit, co je tekoucí voda a co tepaný kov.

P. Borkovec **HMYROM!**